

TangKrang-koulun englannin opetusta verkkohuoneessa.
Kuva: Ilkka Koivisto

Matalalla profiililla yhteistyössä paikallisten kanssa

Kaakkois-Aasiassa sijaitseva Kambodža on yksi maailman köyhimmistä maista. Levoton ja väkivaltainen menneisyys on hidastanut maan kehittymistä. Kambodžan noin 15 miljoonasta asukkaasta lähes puolet on alle 18-vuotiaita. Köyhyyden vuoksi monet lapset lopettavat koulun kesken.

Kambodžan poliittinen tilanne on riskialtis johtuen pääministerin yksinvallasta. Kansalaisjärjestöjen toimintamahdollisuudet ovat olleet yllättävän hyvät. Uhkakuvia on ilmassa, mutta toistaiseksi isompia muutoksia ei ole tapahtunut ja voi olla, että koronan takia emme näe suurempia muutoksia lähivuosina. Kiinan tuki on suuri ja samalla uhittelu ulkovaltoja kohtaan. Lähetyseuran työntekijät ovat saaneet viisumit kirkon säätiön kautta melko helposti.

Vapaata sanaa rajoitetaan, mikä osaltaan heijastaa kansalaisjärjestöjen työhön. Toisaalta esim. kirkot, kuten yhteistyökumppanimme Kambodžan luterilainen kirkko saavat toimia melko vapaasti. Hyödynsaajien oikeuksia ei ole merkittävästi rajoitettu, tosin ei valtio niihin omalta puoleltaan panostanutkaan.

Tilanne on epävarma mihin suuntaan kansalaisjärjestöjen toimintavapaus on menossa. Ilmassa on uhkakuvia, mutta toteutuvatko ne, on täysin epävarmaa. Niihin yritetään varustautua koko ajan paremmin tutkimalla rekisteröintiä tai yhdistymistä jonkun toisen järjestön kanssa. Epävarmaa on, olisiko rekisteröityminen meille hyödyllistä vai ei. Matalalla profiililla toimiminen paikallisten kansalaisjärjestöjen kautta näyttää ainakin vielä onnistuvan. Koronarokotukset olivat hyvä esimerkki Kambodžan hallinnosta, koska ne pakotettiin ottamaan eikä vastaan voinut sanoa.

Lähetyseura panostaa Kambodžassa erityisesti vähemmistökansojen parissa tehtävään työhön yhteistyössä mm. Kambodžan luterilaisen kirkon kanssa. Tavoitteena on parantaa heidän yhteiskunnallista asemaansa ja elinoloja. Työtä tehdään lisäksi orpokotien kehittämisen, perhetyön sekä seksuaalisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan ehkäisyn parissa.

Äidinkielinen varhaiskasvatus parantaa oppimistuloksia

Ratanakirin maakunta Koillis-Kambodžassa kuuluu Kambodžan köyhimpiin alueisiin. Suurin osa alueen väestöstä kuuluu alkuperäiskansoihin, joita alueella on n. 60 % väestöstä. Alkuperäiskansat ovat perinteisesti jääneet virallisen koulutuksen ulkopuolelle, ja heidän koulutuksensa ja lukutaitonsa on erityisen alhainen. Kambodžan koulutusjärjestelmässä opetus järjestetään khmerin kielellä, jota suurin osa alkuperäiskansojen lapsista ei ymmärrä.

Omalla äidinkielellä tapahtuvan monikielisen koulutuksen tarkoituksena on parantaa näiden alkuperäiskansojen koulutusmahdollisuuksia sekä edistää alkuperäiskielten ja kulttuuriperinnön säilymistä. Vuonna 2015 tehtiin monikielisen koulutuksen kansallinen toimintasuunnitelma ja paljon edistystä asiassa on tapahtunut, mutta toimintasuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseen on edelleen matkaa.

Vuonna 2022 perustettiin esikoulutilat viidelle esikoululle, jotta viiden alkuperäiskansan lapset pääsisivät esikouluun. Opettajille järjestettiin sekä kielitieteen että pedagogiikan koulutusta. Epävirallista monikielistä ala-asteen opetusta järjestettiin alueilla, joiden lapsilla ei ole pääsyä viralliseen koulutukseen. Lasten vanhemmat, huoltajat ja nuoret saivat luku- ja kirjoitustaidon opetusta sekä elämäntaitokoulutusta esim. vanhemmuuden taidoista, lastensuojelusta, lasten oikeuksista ja vammaisten lasten tukemisesta.

Varhaiskasvatus oli aktiivisin osuus hankkeesta. Varhaiskasvatukseen osallistui aktiivisesti vanhemmat, paikalliset yhteisöt ja alan koulutusviranomaiset sekä piiri- että maakuntatasolla. Esikoulurakennusten rakentamisen ja esikoulun opetus- ja oppimisprosessin alusta lähtien kaikki sidosryhmät ovat antaneet hyvää tukea. Tämä äidinkielisen opetuksen varhaiskasvatusohjelma vastaa yhteisön todellisia tarpeita. Yhteistyö jatkuu opetusmateriaalien ja opettajankoulutuskurssien kehittämiseksi sekä esikoulun johtoryhmän valmiuksien rakentamiseksi.

Koululaisia Kamenin kylässä Ratanakirissa
Kuva Anna Peltonen

Tuloksia 2022

578 alkuperäiskansoihin kuuluvaa lasta ja opettajaa hyötyi työstä suoraan

10 832 brao-, tampuan, kreung ja jarai-vähemmistöihin kuuluvaa ihmistä hyötyi työstä välillisesti

Tuettu Suomen kehitysyhteistyövaroin